

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 402 af 31. maj 2000 om børnepasningsorlov er ændret ved lov nr. 440 af 7. juni 2001, lov nr. 446 af 7. juni 2001 og lov nr. 141 af 25. marts 2002.

I. Indledning

Der er den 2. december 2003 indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004. Socialistisk Folkeparti står uden for den del af aftalen, der vedrører ændringer af lov om børnepasningsorlov, jf. afsnit 3 i aftalen, samt afsnit 4 i bilag 3 til aftalen.

Det indre markeds fri bevægelighed for varer, kapital, serviceydelser og arbejdskraft er en hjørnesteen i EU-samarbejdet. Et åbent, fleksibelt arbejdsmarked er afgørende for at sikre en veluddannet arbejdskraft, økonomisk udvikling og overførsel af viden mellem de enkelte europæiske lande. Dermed er det et centralt mål for det europæiske samarbejde at fjerne hindringer for den frie bevægelighed mellem medlemslande.

Den kommende EU-udvidelse vil formentlig kun give anledning til begrænsede vandring af arbejdskraft. Forventningen er, at den kommende EU-udvidelse, i lighed med tidligere udvidelser, vil øge den nuværende økonomiske vækst og derved forbedre beskæftigelsesmulighederne i de nye EU-lande.

Aftalepartierne er enige om, at der er en række hensyn at tage, når EU udvides, og det danske arbejdsmarked åbnes for arbejdstagere som legal arbejdskraft fra de nye medlemslande. Bl.a. skal det sikres, at de danske velfærdsordninger forbliver robuste, og at der ikke sker utilsigtet brug af de danske sociale ordninger.

Som led i aftalen er der bl.a. enighed om at foretage målrettede justeringer af udvalgte sociale ydelser med henblik på at forberede de danske velfærdsydelser på

EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked.

Med lovforslaget udmøntes den del af aftalen, der vedrører lov om børnepasningsorlov.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag som følge af udvidelsen af EU og aftalen om adgang til det danske arbejdsmarked efter udvidelse af EU pr. 1. maj 2004. Disse tiltag forventes fremsat januar 2004.

Indførelse af krav om tilmelding til børnepasningsorlov

Ved lov nr. 141 af 25. marts 2002 blev den udvidede barselorlov indført, og lov om børnepasningsorlov blev ophævet for børn født efter den 1. januar 2002. Børn født før dette tidspunkt og adoptivbørn modtaget i hjemmet før dette tidspunkt, er fortsat omfattet af lov om børnepasningsorlov. Forældre til børn født efter dette tidspunkt og til adoptivbørn modtaget i hjemmet efter dette tidspunkt, men inden lovens ikrafttræden den 27. marts 2002, er som udgangspunkt også omfattet af lov om børnepasningsorlov, men kan som følge af en særlig overgangsordning i stedet have valgt at være omfattet af den udvidede barselorlov, jf. § 5, stk. 1-3, i lov nr. 141 af 25. marts 2002. Det er en betingelse herfor, at forældrene inden den 1. juni 2002 over for Arbejdsformidlingen skriftligt har tilkendegivet, at de ønskede at være omfattet af den udvidede barselorlov mod modregning af eventuelt afholdt børnepasningsorlov. For adoptivforældre gælder tillige, at de adoptionsundersøgende myndigheder har bestemt, at den adoptionssøgende eller den ene af de adoptionssøgende forældre i en periode skal være i hjemmet.

Lov om orlov til børnepasning gælder således som udgangspunkt for begge forældre til børn, der er født før den 27. marts 2002, og for forældre til adoptivbørn, der er modtaget før den 27. marts 2002. Lov om børnepasningsorlov ophæves den 1. juni 2011, hvilket betyder, at forældre, der er omfattet af reglerne, har mulighed for at gøre den fulde adgang til børnepasningsorlov gældende, dvs. indtil barnet/børnene fyl-